

Historyczne oświadczenie Stalina

Program Wallace'a może być podstawą porozumienia USA i ZSRR

MOSKWA 18.5 RAP. Opublikowano następującą odpowiedź Generalisimusa Stalina na pismo otwarte Wallace'a:

„Uważam, że wśród dokumentów okresu powojennego, mających na celu utrwalenie pokoju, uregulowanie współpracy międzynarodowej i zabezpieczenie demokracji — pismo otwarte Wallace'a, kandydata na prezydenta St. Zjednoczonych z ramienia trzeciej partii, jest najważniejszym dokumentem. Pismo Wallace'a nie należy uważać za zwykłą deklarację o gotowości poprawienia sytuacji międzynarodowej, o gotowości pokojowego uregulowania różnic zdań między ZSRR a Stanami Zjednoczonymi, o gotowości szukania dróg, wiodących do tego. Braki w oświadczeniu rządu USA z 4-go maja i w odpowiedzi rządu ZSRR polegają na tym, że wstąpienia te nie wychodzą poza deklarowanie gotowości uregulowania radziecko-amerykańskich rozbieżności.

Ważne znaczenie pisma otwartego Wallace'a polega na tym, że ono nie ogranicza się do deklarowania, lecz idzie dalej, czyni poważny krok naprzód i przedstawia konkretny program pokojowego uregulowania różnic zdań między ZSRR a Stanami Zjednoczonymi.

Nie można powiedzieć, że pismo otwarte Wallace'a obejmuje wszystkie bez wyjątku problemy rozbieżności radziecko-amerykańskich. Nie można również powiedzieć, że niektóre sformułowania i komentarze pisma otwartego

nie wymagają poprawek.

Nie to jednak jest w chwili obecnej najważniejsze.

Najważniejsze tkwi w tym, że Wallace podejmuje w swoim piśmie otwartą i uczciwą próbę przedstawienia programu pokojowego uregulowania spraw, konkretnych propozycji we wszystkich istotnych zagadnieniach radziecko-amerykańskich rozbieżności.

Propozycje te są powszechnie znane: Powszechna redukcja zbrojeń i zakaz broni atomowej;

Zawarcie traktatu pokojowego z Niemcami i Japonią oraz ewakuowanie wojsk z tych krajów;

Ewakuowanie wojsk z Chin i Korei; Poszanowanie suwerenności poszczególnych krajów i niemieszanie się do ich spraw wewnętrznych;

Zakaz budowania baz wojskowych w krajach, należących do ONZ;

Rozwój międzynarodowego handlu w skali ogólnosiwiatowej bez żadnej dyskryminacji;

Pomoc w ramach ONZ w odbudowie

gospodarczej krajów zniszczonych podczas wojny;

Obrona demokracji oraz zabezpieczenie praw obywatelskich we wszystkich krajach i inne podobne zagadnienia.

Można zgodzić się lub nie zgodzić się z programem Wallace'a, lecz jedno nie ulega wątpliwości: Żaden mąż stanu, odczuwający troskę o pokój i współpracę międzynarodową, nie może przejść mimo tego programu.

Wyraża on bowiem nadzieje i dążenie narodów do utrwalenia pokoju i niewątpliwie otrzyma poparcie milionów „prostych ludzi”

Nie wiem, Czy rząd Stanów Zjednoczonych aprobuje program Wallace'a, jako podstawę do porozumienia między ZSRR a Stanami Zjednoczonymi.

Jeżeli chodzi o rząd ZSRR, to uważa on, że program Wallace'a mógłby posłużyć jako dobra i owocna podstawa dla porozumienia i rozwoju współpracy międzynarodowej.

Rząd radziecki uważa bowiem, że mimo różnic systemów gospodarczych — współistnienie tych systemów i pokojowe uregulowanie różnic między ZSRR a Stanami Zjednoczonymi — jest nie tylko możliwe, lecz również bezwzględnie konieczne w interesie powszechnego pokoju.

Przemówienie Wallace'a przez radio

SAN FRANCISCO (RAP) Henry Wallace w wywiadzie ogłoszonym przez radio skomentował odpowiedź Generalisimusa Stalina na jego list otwarty.

Wallace oświadczył, że odpowiedź Generalisimusa Stalina jest realną i konkretną propozycją pokojową Związku Radzieckiego, skierowaną do narodu amerykańskiego. Obecnie należy podjąć rokowania, które położyłyby kres „zimnej wojnie” i dały początek erze pokoju.

W dalszym ciągu swego oświadczenia Wallace stwierdza, że jego największym

pragnieniem jest znaleźć drogę do zachowania stałego pokoju.

Jeżeli cokolwiek przyczynił się do przyspieszenia pokoju światowego, śmiało mogę powiedzieć, że moja kampania była uwieczniona powodzeniem — zakończył swe oświadczenie Wallace.

Polska uznała państwo Izrael

Nota tymczasowego Rządu Palestyny do Rządu Polskiego

WARSZAWA PAP. — Minister spraw zagranicznych tymczasowego rządu państwa Izrael Moshe Shertok — wystosował do ministra spraw zagranicznych Modzelewskiego notę o następującym brzmieniu:

„Mam zaszczyt poinformować Pana i będę wdzięczny, jeśli Pan zechce przekazać to swojemu rządowi, że Rada Narodowa państwa żydowskiego składająca się z członków wybranych przez reprezentacyjne organizacje żydowskie w Palestynie na swoim uroczystym zebraniu w dniu 14 maja, opierając się na rezolucji Generalnego Zgromadzenia Narodów Zjednoczonych z dnia 29 listopada 1947 r. oraz z uwagi na zakończenie brytyjskiego mandatu, proklamowała ustanowienie żydowskiego państwa pod mianem państwo Izrael.

Rada postanowiła, że przed utworzeniem na leżycie wybranych organów rządu zgodnie z konstytucją, którą uchwalił konstytuanta nie później niż 1-go października, jak to się przewiduje w rezolucji, będzie działała jako prowizoryczna Rada Państwa, a jej organem wykonawczym będzie prowizoryczny rząd.

Rada proklamowała, że państwo Izrael będzie otwarte dla emigracji żydowskiej ze wszystkich państw rozproszenia, będzie popierała rozwój kraju dla dobra wszystkich mieszkańców, będzie się opierała na zasadach wolności, sprawiedliwości i pokoju, będzie popierała pełną socjalną i polityczną równość wszystkich obywateli bez różnicy rasy, wierzby i płci, zagwarantuje pełną wolność sumienia, religii, wychowania, kultury i języka, zabezpieczy świętość i nietykalność świątyń i miejsc świętych wszystkich religii i będzie

holdowała zasadom Karty Narodów Zjednoczonych.

W imieniu prowizorycznego rządu pozwalam sobie prosić, by Rząd Rzeczypospolitej Polskiej zechciał udzielić oficjalnego uznania dla państwa Izrael i dla jego prowizorycznego rządu.

W imieniu prowizorycznego rządu Izrael
Moshe Shertok
minister spraw zagranicznych.

Odpowiedź min. Modzelewskiego

WARSZAWA (PAP) — Minister Modzelewski w dniu 18 maja 1948 roku wystosował na ręce min. Shertoka następującą odpowiedź na notę rządu Izrael:

Mam zaszczyt potwierdzić odbiór depechy Pana, zawiadamiającej, że Tymczasowa Rada Narodowa Państwa Żydowskiego, w związku z wygaśnięciem mandatu brytyjskiego i w oparciu o rezolucję Generalnego Zgromadzenia Narodów Zjednoczonych z dnia 29. 11. 1947 r. — proklamowała w dniu 14 maja br. ustanowienie państwa żydowskiego pod mianem Izrael.

Pragnę wyrazić w imieniu Rządu Rzeczypospolitej Polskiej zadowolenie, że Tymczasowa Rada Państwa, jak i Tymczasowy Rząd Żydowski w Izrael zobowiązał się popierać rozwój kraju dla dobra wszystkich mieszkańców, to znaczy i Arabów, a swoją działalność opierać na zasadach wolności, sprawiedliwości i pokoju z uwzględnieniem równości społecznej i politycznej wszystkich obywateli oraz zabezpieczyć nietykalność wszystkich miejsc świętych, drogich całej ludzkości.

Stanowisko Rządu Rzeczypospolitej Polskiej w sprawach, dotyczących narodu żydowskiego oraz rządu żydowskiego w Izrael znane jest powszechnie. Na forum międzynarodowym, w szczególności na terenie Narodów Zjednoczonych Rząd Rzeczypospolitej Polskiej podtrzymywał konsekwentnie swoje stanowisko pełne sympatii i życzliwości dla narodu żydowskiego, walczącego o wolność i własne

państwo. W dniu 28 kwietnia rb. oświadczyłem kilkunastu osobowej delegacji Żydów zagranicznych, wśród których byli również przedstawiciele żydostwa palestyńskiego m. in. „Istnieje niepiętna nadzieja, że naród żydowski przezwycięży wszystkie trudności i wówczas Rząd Polski poprze stanowisko, że nowopowstałe państwo żydowskie powinno wejść na równi z innymi suwerennymi państwami do ONZ.”

Komunikując Panu w imieniu mego rządu oficjalne uznanie tymczasowego rządu państwa Izrael, korzystam z okazji, by wyrazić nadzieję, iż między naszymi narodami oraz Rządem Rzeczypospolitej Polskiej, który wykaże tyle sympatii dla narodu żydowskiego i jego aspiracji państwowych, a tymczasowym rządem państwa Izrael, wzmocnią się podstawy dla dalszej współpracy, oraz zadzierżgną się jeszcze silniejsze niż dotychczas węzły przyjaźni.

Zygmunt Modzelewski
Minister Spraw Zagranicznych R. P.

Wizyty pożegnalne amb. Doniniego

WARSZAWA, PAP. — Dnia 18 bm. opuszczający Polskę ambasador włoski p. Ambrozio Donini złożył w Prezydium Rady Ministrów wizyty pożegnalne tow. wicepremierowi Władysławowi Gomułce i tow. premierowi Józefowi Cyrankiewiczowi.

Dyskusja w Radzie Bezpieczeństwa nad sytuacją w Palestynie

NOWY JORK (PAP). — Związek Radziecki był jedynym członkiem Rady Bezpieczeństwa, który bez zastrzeżeń poparł wniosek Stanów Zjednoczonych, wzywając Radę do natychmiastowego wydania polecenia zaprzestania działań wojennych w Palestynie. Delegat Stanów Zjednoczonych w Radzie Bezpieczeństwa Warren Austin zaproponował na posiedzeniu poniedziałkowym, by Rada Bezpieczeństwa uchwaliła następującą rezolucję:

- 1) Rada wzywa do natychmiastowego zaprzestania działań wojennych w Palestynie.
- 2) Rada stwierdza, że sytuacja w Palestynie stanowi naruszenie pokoju.
- 3) Rada wyda wszystkim rządów rozkaz

zaprzestania w ciągu 36 godzin działań wojennych w Palestynie.

4) Rada poleca Komisji Rozjemczej w Palestynie złożyć sprawozdanie o wykonaniu rozkazu zaprzestania ognia.

Delegaci Kolumbii, Argentyny i Syrii wystąpili z żądaniem uprzedniego przeprowadzenia dyskusji nad międzynarodowym statusem Palestyny oraz odłożenia decyzji do chwili mianowania „mediatora ONZ” dla Palestyny.

Delegat radziecki ambasador Gromyko poparł w całej pełni rezolucję amerykańską i zaproponował, by delegacje porozumiały się ze swymi rządami i żeby Rada Bezpieczeństwa odbyła następnie posiedzenie w sprawie Palestyny we wtorek 18 maja.

